

เลขที่อนุสิทธิบัตร 23495

อสป/200 - ข

อนุสิทธิบัตร

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาออกอนุสิทธิบัตรฉบับนี้ให้แก่

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สำหรับการประดิษฐ์ตามรายละเอียดการประดิษฐ์ ชื่อสิทธิ และรูปเขียน (ถ้ามี) ดังที่ปรากฏในอนุสิทธิบัตรนี้

เลขที่คำขอ 2003000178
วันขอรับอนุสิทธิบัตร 29 มกราคม 2563
ผู้ประดิษฐ์ นางสาววิลาวรรณ เชื้อบุญ และ นายสุวิจักขณ์ สมจินดา
ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ กรรมวิธีการผลิตแคปซูลยี่ตอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์

23495

ให้ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรนี้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตรทุกประการ

ออกให้ ณ วันที่ 5 เดือน เมษายน พ.ศ. 2567
หมดอายุ ณ วันที่ 28 เดือน มกราคม พ.ศ. 2569

รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ผู้ออกอนุสิทธิบัตร

พนักงานเจ้าหน้าที่

- หมายเหตุ
- ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีเริ่มตั้งแต่ปีที่ 5 ของอายุอนุสิทธิบัตร มิฉะนั้น อนุสิทธิบัตรนี้จะสิ้นสุดอายุ
  - ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรจะขอชำระค่าธรรมเนียมรายปีล่วงหน้าโดยชำระทั้งหมดในคราวเดียวได้
  - ภายใน 90 วันก่อนวันสิ้นสุดอายุอนุสิทธิบัตร ผู้ทรงอนุสิทธิบัตรมีสิทธิขอต่ออายุอนุสิทธิบัตรได้ 2 ครั้ง มีกำหนดคราวละ 2 ปี โดยยื่นคำขอต่ออายุ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
  - การอนุญาตให้ใช้สิทธิตามอนุสิทธิบัตรและการโอนอนุสิทธิบัตรต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

Ref.256701025798848

รายละเอียดการประดิษฐ์**ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์**

กรรมวิธีการผลิตแคปซูลยืดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์

ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์

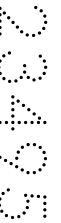
- 5 การประดิษฐ์นี้เป็นกรรมวิธีการผลิตแคปซูลยืดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ด้วยเทคนิคสเฟียริฟิเคชัน (Spherification) ประกอบด้วยขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมส่วนของชั้นของเหลวภายใน (Liquid-core) การเตรียมส่วนของชั้นห่อหุ้ม (Gelling bath) และการทำไมโครเอนแคปซูลโดยวิธีสเฟียริฟิเคชัน (Spherification) เพื่อพัฒนาแคปซูลกักเก็บจุลินทรีย์เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาและคงประสิทธิภาพจุลินทรีย์

10 **สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์**

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีการผลิตแคปซูลยืดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์

ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

- 15 โรคแอนแทรคโนส เกิดจากสาเหตุจากเชื้อราคอแลกโตตริคัม (*Colletotrichum* sp.) เป็นโรคที่สำคัญและพบการระบาดในทุกพื้นที่การผลิตพริก ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในแปลงปลูกและหลังการเก็บเกี่ยว (บุญญวดี และคณะ, 2559) เชื้อราสามารถเข้าทำลายได้ในระยะที่ยังไม่สุก แต่ยังไม่แสดงอาการจะแสดงอาการต่อเมื่อผลพริกเริ่มสุกจะเรียกการเข้าทำลายแบบนี้ว่า การเข้าทำลายแบบแฝง กรณีผลพริกเป็นโรคแอนแทรคโนส เมล็ดภายในผลก็เป็นโรคแอนแทรคโนสด้วย ซึ่งสามารถอยู่ข้ามฤดูและแพร่ระบาดปลิวแพร่กระจายไปตามลม ละอองน้ำ แมลง เครื่องมือการ
- 20 และแสดงอาการของโรคเมื่อนำไปปลูกต่อไป วิธีการควบคุมส่วนใหญ่มักควบคุมด้วยสารเคมีโดยการควบคุมด้วยวิธีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงเช่น ปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิตและสภาพแวดล้อม การควบคุมโรคพืชด้วยชีววิธีจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สำคัญในการนำมาใช้ป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนสในพริก (ดาราวดี, 2558) เช่น การนำเชื้อจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์มาใช้ในการควบคุมโรคแอนแทรคโนสในพริก (มาลีษา และวิลาวรรณ, 2562) หรือการพัฒนาชีวผลิตภัณฑ์ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชเศรษฐกิจในระยะกล้า เช่น พริก ค่ะน้า ข้าวโพด (ปัญญาพร และวิลาวรรณ, 2562) การใช้จุลินทรีย์ในการควบคุมโรคพืชยังคงมีข้อจำกัดหลายประการเช่น ความสะดวกในการใช้ การขนส่ง และอายุการเก็บรักษาของจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ ปัจจุบันมีเทคนิคและวิธีการที่จะช่วยยืดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ เช่น การทำไมโครเอนแคปซูลด้วยการพ่นแห้ง (dry spray) แต่เทคโนโลยีดังกล่าวต้องใช้ความร้อนสูงซึ่งไม่เหมาะกับจุลินทรีย์และเพื่อแก้ไขหรือลดข้อจำกัดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนิดผงละลายน้ำให้สามารถคงความมีชีวิตของจุลินทรีย์ได้ยาวนาน
- 30 มากยิ่งขึ้น ผู้ประดิษฐ์ได้นำเทคโนโลยีการทำไมโครเอนแคปซูลด้วยเทคนิคสเฟียริฟิเคชัน ซึ่งเป็นเทคนิคที่ใช้ในการผลิตอาหาร เช่น การผลิตไข่มุกระเบิด โดยภายนอกจะถูกเคลือบด้วยเยลลี่แต่เวลากัดแล้วเป็นน้ำผลไม้แตกออกมา นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชีวผลิตภัณฑ์เพื่อป้องกันจุลินทรีย์จาก

สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักและยืดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ โดยการนำเทคนิคไมโครเอนแคปซูลขึ้นมาประยุกต์ใช้เพื่อกักเก็บจุลินทรีย์ให้อยู่ในไมโครแคปซูล จะส่งผลให้เพิ่มอัตราการรอดชีวิตของจุลินทรีย์มากขึ้นอีกด้วย

ทั้งนี้จากการสืบค้นสิทธิบัตรที่เกี่ยวกับการเก็บจุลินทรีย์โดยวิธีการเก็บในแคปซูล พบดังนี้

- 5 สิทธิบัตรเลขที่ประกาศโฆษณา WO 2012/021432 A2 เรื่อง กระบวนการผลิตแคปซูลซอฟเจลที่เสถียรที่มีแบคทีเรียโพรไบโอติกแบบไมโครแคปซูล (Process of Manufacturing A Stable Softgel Capsule Containing Microencapsulated Probiotic Bacteria) ได้เปิดเผยกรรมวิธีของการพัฒนาแคปซูลซอฟเจลที่มีแบคทีเรียโพรไบโอติกแบบไมโครแคปซูลถูกผลิตขึ้นเพื่อให้แคปซูลซอฟเจลมีความเสถียรเป็นเวลา 24 เดือนที่อุณหภูมิห้อง กระบวนการผลิตแคปซูลซอฟเจลที่ประกอบด้วยแบคทีเรียโพรไบโอติกที่ถูกห่อหุ้มด้วยไมโครแคปซูลขั้นตอนการพัฒนาประกอบด้วย : (1) แบคทีเรียโพรไบโอติกถูกห่อหุ้มด้วยไมโครแคปซูลโดยเคลือบด้วยไขมันจากผักฝักอย่างน้อยหนึ่งชนิดโดยใช้ไขมันจากผักที่มีจุดหลอมเหลว 35 องศาเซลเซียส และ 75 องศาเซลเซียส; (2) เติมน้ำเพื่อหยุดการทำงานของแบคทีเรียโพรไบโอติกที่ถูกห่อหุ้มด้วยไมโครแคปซูล (3) การผสมการเติมทำให้ความเข้มข้นและอุณหภูมิต่ำ (4) การลดการจับกันของแบคทีเรียโพรไบโอติกที่ถูกห่อหุ้มด้วยไมโครแคปซูลโดยการเติมแบบผสมเพื่อให้การเติม ดี-แอกโกลเมอเรท (de-agglomerated) และ (5) เติมน้ำแบคทีเรียโพรไบโอติกที่ถูกห่อหุ้มด้วยไมโครแคปซูลใน ดี-แอกโกลเมอเรท (de-agglomerated) ในแคปซูลซอฟเจล
- 10
- 15

- สิทธิบัตรสหรัฐอเมริกา เลขที่ US 10131961 B2 เรื่อง แคปซูลของจุลินทรีย์ชีวภาพที่ใช้งานได้กับอัลจินตและไอออนเหล็กเรียกว่าเม็ดไบโอซิกมา ไบโอสีชซิง (Biosigma Bioleaching (bbs)) และการใช้งานในกระบวนการกำจัดชีวภาพ (Capsules Of Viable Biomining Microorganisms, With Alginate And Iron Ions Called Biosigma Bioleaching Seeds (bbs) And Their Use For Inoculation Of These Microorganisms In Bioleaching Processes) ได้เปิดเผยกรรมวิธีของการประดิษฐ์จุลินทรีย์บรรจุอยู่ในแคปซูลอัลจินต เรียกว่า ไบโอซิกมา ไบโอสีชซิง ซีด (BioSigma Bioleaching Seeds) หรือ BBS ซึ่งแคปซูลอัลจินตมี iron (II) และ/หรือ iron (III) โดยไอออนเป็นแบบ ครอส-ลิงกิง แคทชัน (cross-linking cations) ซึ่งแคปซูลที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถนำไปใช้ในกระบวนการล้างสารพิษ หรือการเพิ่มอัตราการชะล้างชีวภาพในกองหรือกองขยะซึ่งสามารถล้างพิษที่เกิดจากจุลินทรีย์ ซึ่งวิธีการประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้: ก) สร้างแคปซูล ไบโอซิกมา ไบโอสีชซิง (BioSigma Bioleaching (BBS)) ซึ่งเป็นแคปซูลที่ประกอบด้วยกลุ่มจุลินทรีย์โดยบรรจุไว้ในอัลจินตในรูปของเหลวและไอออนของ Fe (II) หรือ Fe (III) หรือผสมกันและใช้เป็นตัวเชื่อมโยง จะได้แคปซูล BBS ประกอบด้วยส่วนผสมของสารละลายโซเดียมอัลจินตที่ความเข้มข้น 0.2% ถึง 3% โดยมีจุลินทรีย์ในอัตราส่วน 4: 1 ถึง 1: 4 โดยปริมาตร และเป็นแคปซูล BBS ในสารละลายที่ประกอบด้วยไอออน Fe (II) หรือ Fe (III) หรือส่วนผสมดังกล่าว ข) แคปซูล BBS บรรจุจุลินทรีย์ที่ระดับความเข้มข้นสูงกว่า 103 เซลล์/มิลลิลิตร จุลินทรีย์ประกอบด้วย อะซิดิทีโอบาซิลลัส ไทโอออกซิแดนส์ (Acidithiobacillus thiooxidans) อย่างน้อย 9.74×10^6 จุลินทรีย์ / มิลลิลิตร, อะซิดิฟีเลียม
- 20
- 25
- 30

นายสุวิชัย บุญอารี

(Acidiphilium spp.) อย่างน้อย 1.00×10^3 จุลินทรีย์/มิลลิลิตร, เลปโทสปิริลลัม (Leptospirillum spp.), อย่างน้อย 1.00×10^3 จุลินทรีย์/มิลลิลิตร, เฟอโรพลาสมา (Ferroplasma spp.) อย่างน้อย 3.42×10^6 จุลินทรีย์/มิลลิลิตร และ ค) การนำแคปซูล BBS บรรจุจุลินทรีย์ไปใช้โดยสัดส่วนของแคปซูล BBS ระหว่าง 0.01% และ 99% โดยน้ำหนักแห้งต่อกรัมของแร่เพื่อสร้างส่วนผสมที่เป็นเนื้อเดียวกัน

5 สิทธิบัตรจีนเลขที่ประกาศโฆษณา CN1854293 เรื่อง ไมโครเอ็นแคปซูลชั้นชีวภาพ (Biological microcapsulation) ได้เปิดเผยกรรมวิธีการพัฒนาไมโครแคปซูลเพื่อปรับปรุงความสามารถในการลดการปลดปล่อยของไมโครแคปซูล ซึ่งรวมถึงขั้นตอนต่อไปนี้: ก) เติมสายพันธุ์ของจุลินทรีย์ในสารละลายโซเดียมอัลจิเนต ข) เติมสารละลายจากข้อ ก) ใน กลูติน-แคลเซียมคลอไรด์ (glutin-CaCl₂) ด้วยค่าพีเอช (pH) ที่อุณหภูมิ 40-45 องศาเซลเซียส และหยุดสารละลายข้อ ก) ที่ระดับความเร็ว 40-60 หยด/นาที่ ความเร็วคงที่นาน 3.5-5 ชั่วโมง เพื่อสร้างความหยาบให้กับไมโครแคปซูลเติมสารละลาย CaCl₂ เพื่อให้กลายเป็นปูนอีก 10-15 นาที และเติมสารละลายโคโตซานที่มีค่าพีเอชคงที่นาน 2-3 ชั่วโมง และนำไปแช่ในสารละลายน้ำเกลือที่ผ่านการฆ่าเชื้อเป็นเวลา 6-24 ชั่วโมง ไมโครแคปซูลที่ผลิตโดยวิธีนี้แสดงให้เห็นถึงรูปร่างที่สม่ำเสมอ ความคงทนและความสามารถในการปลดปล่อยช้าที่ยอดเยี่ยม

10 อนุสิทธิบัตรไทยเลขที่ 10808 เรื่อง กรรมวิธีการตรึงเซลล์แบคทีเรียโปรไบโอติกให้อยู่ในไมโครแคปซูลด้วยโปรตีนนมไฮโดรไลเซต ได้เปิดเผยกรรมวิธีการตรึงเซลล์แบคทีเรียโปรไบโอติกให้อยู่ในไมโครแคปซูลด้วยโปรตีนนมไฮโดรไลเซต ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมโปรตีนนมไฮโดรไลเซต และขั้นตอนการตรึงเซลล์แบคทีเรียโปรไบโอติก โดยจัดให้มีการหมักนมด้วยแบคทีเรียโปรติโอไลติก 2 ชนิด นาน 40 ชั่วโมง ร่วมกับการไฮโดรไลซ์ด้วยสารละลายต่างชนิดโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) ปรับพีเอช (pH) เป็น 9.0 ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส นาน 3 ชั่วโมง ทำการปรับค่าความเป็นกรด-ด่างด้วยกรดชนิดอะซิติกแอซิด (CH₃COOH) จากนั้นนำโปรตีนนมไฮโดรไลเซตไปนึ่งฆ่าเชื้อและเก็บไว้ในตู้เย็น สำหรับใช้ในการตรึงเซลล์แบคทีเรียโดยนำ เซลล์ผสมกับโปรตีนนมไฮโดรไลเซต และสารละลายอิเล็กโทรไลต์ชนิดแคลเซียมคลอไรด์ (CaCl₂) ความเข้มข้น 0.1 โมลาร์ บั่นกวนให้เข้ากันดี แล้วจึงเทลงในน้ำมันพืชเมล็ดดอกทานตะวัน บั่นกวนตลอดเวลาด้วยความเร็ว 1,400 รอบต่อ

25 นาที ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส นาน 20 นาที จนเกิดการสร้างแคปซูลขนาด ไมโครเมตรห่อหุ้มแบคทีเรียโปรไบโอติกไว้ภายในร่วมกับพรีไบโอติกคือ โอลิโกแซ็กคาไรด์และโปรตีนบางส่วนที่ได้จากการหมักนมเป็นอาหารให้กับแบคทีเรียภายในแคปซูลไมโครแคปซูลที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์คือสามารถใช้เป็นอาหารเสริมในลักษณะเคลือบกับอาหารสัตว์สำเร็จรูป หรือนำไปขึ้นรูปและทำแห้งเป็น

30 อาหารเสริมโปรไบโอติกสำหรับสัตว์ โดยวิธีการทำแห้งแบบฉีดพ่นฝอยผ่านลมร้อนและแบบอบแห้งเม็ดเล็ก เพื่อสะดวกในการเก็บรักษา และการใช้งาน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มปริมาณโปรตีนในอาหารสัตว์ด้วย

๓๐๖๖

การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์**กรรมวิธีการผลิตแคปซูลยีสื่ออายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ มีขั้นตอนดังนี้****ก. การเตรียมส่วนของชั้นของเหลว (Liquid-core)**

5 ก.1 เตรียมจุลินทรีย์โดยเลี้ยงไว้ในอาหารเหลวอนุเทรียน กลูโคส บอร์ท (nutrient glucose broth (NGB)) บนเครื่องเขย่า 120-150 รอบ/นาที จากนั้นปั่นเหวี่ยงเพื่อตกตะกอนเซลล์ 6000-8000 รอบ/นาที นาน 5-10 นาที นำตะกอนเซลล์ที่ได้ปรับความเข้มข้น 10^{15-20} โคลนี/มิลลิลิตร

10 ก.2 เตรียมสารตัวพาจลินทรีย์ ความเข้มข้น 1-5% (น้ำหนัก/ปริมาตร) จากนั้นนำไปแช่เย็นที่อุณหภูมิ 5 ± 2 องศาเซลเซียส 1-2 ชั่วโมง โดยสารตัวพาจลินทรีย์ เลือกได้จาก แคลเซียมแลคเตท หรือโซเดียมแอลจีเนต

ก.3 นำสารแขวนลอยจุลินทรีย์ (ข้อ ก.1) ผสมในสารตัวพาจลินทรีย์ ความเข้มข้น 1-5% (น้ำหนัก/ปริมาตร) (ข้อ ก.2) ในอัตราส่วนสารแขวนลอยจุลินทรีย์ : สารตัวพาจลินทรีย์ เท่ากับ 8-10 : 80-100 (ปริมาตร/ปริมาตร)

ข. การเตรียมส่วนของชั้นห่อหุ้ม (Gelling bath)

15 เป็นส่วนที่ทำให้เกิดการห่อหุ้มของชั้นของเหลวภายในโดยใช้สารประกอบไฮโดรคอลลอยด์และมีสมบัติทำให้เกิดเจลแบบไอออนิก เจลเสชัน (ionic gelation) ที่ระดับความเข้มข้น 0.5-1.5% (น้ำหนัก/ปริมาตร) จากนั้นนำไปแช่เย็นที่อุณหภูมิ 5 ± 2 องศาเซลเซียส 20-24 ชั่วโมง โดยสารประกอบไฮโดรคอลลอยด์ เลือกได้จากโซเดียมแอลจีเนต หรือ แคลเซียมแลคเตท

ค. การทำไมโครเอ็นแคปซูลโดยวิธีสเฟอริฟิเคชัน (Spherification)

20 ค.1 หยดจุลินทรีย์ในส่วนของชั้นของเหลวภายใน (liquid-core) (ข้อ ก) โดยใช้ไซริงค์ขนาด 10 มิลลิลิตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 มิลลิเมตร ดูดสารละลาย หยดลงในส่วนของชั้นห่อหุ้ม (gelling bath) คนเบาๆ ด้วยแมกนีติกบาร์เป็นเวลา 5-10 นาที ในขั้นตอนนี้เป็นการทำให้เกิดการห่อหุ้มของสารละลายโดยการหยดส่วนของชั้นของเหลวภายใน (liquid-core) ลงในส่วนของชั้นห่อหุ้ม (gelling bath) เพื่อทำให้เกิดการสร้างเจลของสารประกอบไฮโดรคอลลอยด์ ซึ่งจะ

25 เกิดขึ้นทันทีที่สารทั้ง 2 ชนิด สัมผัสกัน แล้วเกิดการห่อหุ้มรอบ ๆ จุลินทรีย์ ทำให้จุลินทรีย์ถูกบรรจุอยู่ในแคปซูลมีลักษณะเป็นทรงกลม

30 ค.2 จากนั้นนำแคปซูลจุลินทรีย์ จากข้อ ค.1 ที่ได้มาแช่ในสารตัวพาจที่ความเข้มข้น 0.5-1.5% และ 1.0-1.5% เป็นเวลา 5-10 และ 10-20 นาที ตามลำดับ เพื่อเพิ่มความสามารถในการจับประจุบวกของสารประกอบไฮโดรคอลลอยด์ที่ห่อหุ้มภายนอกทำให้โครงสร้างของแคปซูลแข็งแรงมากขึ้น

20
30
40
50

การเก็บรักษา

นำแคปซูลจุลินทรีย์ที่ได้จากข้อ ค. กรองบนตะแกรงปอดเชื้อจากนั้นนำไปใส่ถุงฟลอยด์ซีล ปิดให้สนิทแล้วนำไปแช่เย็นที่อุณหภูมิ 4 ± 3 องศาเซลเซียส

วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด

- 5 ได้กล่าวไว้แล้วในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

23495

ข้อถ้อยสัญญา

1. กรรมวิธีการผลิตแคปซูลยัดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ มีขั้นตอนดังนี้

ก. การเตรียมส่วนของชั้นของเหลวภายใน (Liquid-core)

5 ก.1 การเตรียมจุลินทรีย์โดยเลี้ยงไว้ในอาหารเหลววุ้นเหียน กลูโคส บอร์ท (nutrient glucose broth (NGB)) บนเครื่องเขย่า 120-150 รอบ/นาที จากนั้นปั่นเหวี่ยงเพื่อตกตะกอนเซลล์ 6000-8000 รอบ/นาที นาน 5-10 นาที นำตะกอนเซลล์ที่ได้ปรับความเข้มข้น 10^{15-20} โคโลนี/มิลลิลิตร

ก.2 เตรียมสารตัวพาดจุลินทรีย์ ความเข้มข้น 1-5% (น้ำหนัก/ปริมาตร) จากนั้นนำไปแช่เย็นที่อุณหภูมิ 5 ± 2 องศาเซลเซียส 1-2 ชั่วโมง

ที่ซึ่ง สารตัวพาดจุลินทรีย์ เลือกได้จาก แคลเซียมแลคเตท หรือโซเดียมแอลจีเนต

10 ก.3 นำสารแขวนลอยจุลินทรีย์ (ข้อ ก.1) ผสมในสารตัวพาดจุลินทรีย์ ความเข้มข้น 1-5 % (น้ำหนัก/ปริมาตร) (ข้อ ก.2) ในอัตราส่วนสารแขวนลอยจุลินทรีย์: สารตัวพาดจุลินทรีย์ เท่ากับ 8-10: 80-100 (ปริมาตร/ปริมาตร)

15 ข. การเตรียมส่วนของชั้นห่อหุ้ม (Gelling bath) เป็นส่วนที่ทำให้เกิดการห่อหุ้มของชั้นของเหลวภายใน โดยใช้สารประกอบไฮโดรคอลลอยด์และมีสมบัติทำให้เกิดเจลแบบไอออนิก เจลเลชัน (ionic gelation) ที่ระดับ ความเข้มข้น 0.5-1.5% (น้ำหนัก/ปริมาตร) จากนั้นนำไปแช่เย็นที่อุณหภูมิ 5 ± 2 องศาเซลเซียส 20-24 ชั่วโมง

ที่ซึ่ง สารประกอบไฮโดรคอลลอยด์ เลือกได้จากโซเดียมแอลจีเนต หรือ แคลเซียมแลคเตท

ค. การทำไมโครเอ็นแคปซูลโดยวิธีสเฟอริฟิเคชัน (spherification)

20 ค.1 หยดจุลินทรีย์ในส่วนหนึ่งของชั้นของเหลวภายใน (liquid-core) (ข้อ ก) โดยใช้ไซริงค์ขนาด 10 มิลลิลิตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1-2 มิลลิเมตร ดูดสารละลาย หยดลงในส่วนของชั้นห่อหุ้ม (gelling bath) คนเบาๆ ด้วย แมกนีติกบาร์เป็นเวลา 5-10 นาที ในขั้นตอนนี้เป็นการทำให้เกิดการห่อหุ้มของสารละลายโดยการหดยส่วนของชั้น ของเหลวภายใน (liquid-core) ลงในส่วนหนึ่งของชั้นห่อหุ้ม (gelling bath) เพื่อทำให้เกิดการสร้างเจลของ สารประกอบไฮโดรคอลลอยด์ ซึ่งจะเกิดขึ้นทันทีที่สารทั้ง 2 ชนิด สัมผัสกัน แล้วเกิดการห่อหุ้มรอบ ๆ จุลินทรีย์ ทำให้จุลินทรีย์ถูกบรรจุอยู่ในแคปซูล มีลักษณะเป็นทรงกลม

25 ค.2 จากนั้นนำแคปซูลจุลินทรีย์ จากข้อ ค.1 ที่ได้มาแช่ในสารตัวพาดที่ความเข้มข้น 0.5-1.5% และ 1.0-1.5% เป็นเวลา 5-10 และ 10-20 นาที ตามลำดับ เพื่อเพิ่มความสามารถในการจับประจุบวกของสารประกอบ ไฮโดรคอลลอยด์ที่ห่อหุ้มภายนอกทำให้โครงสร้างของแคปซูลแข็งแรงมากขึ้น

2. กรรมวิธีการผลิตแคปซูลยัดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ ตามข้อถ้อยสัญญา 1 ที่ซึ่งการเก็บรักษา ทำได้โดยนำ แคปซูลจุลินทรีย์ที่ได้จากข้อ ค. กรองบนตะแกรงปลอดเชื้อ จากนั้นนำไปใส่ถุงฟลอยด์ซิลปิดให้สนิทแล้วนำไปแช่เย็น ที่อุณหภูมิ 4 ± 3 องศาเซลเซียส

บทสรุปการประดิษฐ์

- กรรมวิธีการผลิตแคปซูลยี่ดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนแรกคือการเตรียมส่วนของชั้นของเหลว (Liquid-core) โดยเลี้ยงจุลินทรีย์ไว้ในอาหารเหลวอนุเทรียน กลูโคส บอร์ท (nutrient glucose broth (NGB)) นำตะกอนเซลล์ที่ได้ปรับความเข้มข้น หลังจากนั้น เตรียมสารตัวพาจุลินทรีย์ โดยสารตัวพาจุลินทรีย์ เลือกได้จาก แคลเซียมแลคเตท หรือโซเดียมแอลจีเนต แล้วจึงนำจุลินทรีย์ในขั้นตอนแรกมาผสมในสารตัวพาจุลินทรีย์ โดยในขั้นตอนการเตรียมส่วนของชั้นห่อหุ้ม (Gelling bath) ใช้สารประกอบไฮโดรคอลลอยด์และมีสมบัติทำให้เกิดเจลแบบไอออนิก เจลเลชัน (ionic gelation) ขั้นตอนสุดท้ายคือการทำไมโครเอ็นแคปซูลโดยวิธีสเฟียริฟิเคชัน (Spherification) โดยหยดจุลินทรีย์ในส่วนหนึ่งของชั้นของเหลวภายใน (liquid-core) ในขั้นตอนแรกลงในส่วนของชั้นห่อหุ้ม (gelling bath) จะได้ผลิตแคปซูลยี่ดอายุการเก็บรักษาจุลินทรีย์ ซึ่งการเก็บรักษา เก็บที่อุณหภูมิ 4 ± 3 องศาเซลเซียส

23495